

Цетиње, 3. марта

Суманути зликовац три пута је у четвртак изјутра у Риму испалио револвер на Краља Италије, Његово Величанство Виктора Емануила III.

Смртоносни револверски меткови промашили су циљ. Краљ Виктор и Краљица Јелена, који су заједно били на мјесту атентата, остали су, Богу хвала, здрави. Провиђење је у овој прилици сачувало живот младим талијанским Краљевским супружницима, који своју срећу налазе једино у добру, напретку и слави свога народа.

Рука злочинца, разорена ума и подивљала срца, није успјела уништити живот једног у свакојем погледу узорног владаоца. Лијепу и напредну Италију срећним случајем мимоишло је једно горко искушење, које би у садашњим приликама било за њу извор недогледних потреса. Тане, које је звијукнуло поред Краља и Краљице, не оставили ни на једноме од њих траг смрти, одијело је са собом без звијех пошљедница и страшну буру за мир и срећу Италије.

Један од онијех „са два живота“ опет је подигао убилачку руку на поглавара државе. Црв анархије тражи своју храну у њеноме тијелу. Његови издаци избијају противу представника државне моћи. Ови су постали нишан елемената рушења, на чијим је мозговима болесна страна савремене цивилизације учинила болесне бразде.

И на кога је атентатор наперио револвер?

На једнога смртонога човјека, на једнога Краља, чија је моћ до најужих граница сведена прописима тако рећи републиканског устава! На једнога Краља, који има толико права, колико предсједник какве републике, само са том разликом, што се зове Краљ и што му је положај напљедан у његовој породици! На једнога Краља, који је на далеко познат по својој просвјетлости, правичности и доброти! На Краља, уз којег на пријестолу сједи једна жена, коју сва Италија љуби због њених врлина.

Злочинац, који је поникао из редова противника смртне казне, хтио је да смртну пресуду самовласно изврши над једним Краљем, који је тако племенит, тако исправан у својој дужности, тако либералан у употреби својих скучених владалачких права, да је прије заслужио славу и признање и од најљућих љевичара. И какви су ти борци за слободу, који не даду једноме Краљу право да слободно може живјети! Проповиједају укидање смртне казне и за обичне зликовце, а извршују исту чак и над онаквим државним поглаварима, који свој живот посвећују добру својега народа и напретку и величини његове државе! Траже милосрђе за себе,

а својим противницима не дају пардона. Ишту слободу за „слободњаке“, а одузимају је од својих противника, јер тобоже нијесу слободоумни. Захтијевају, да добродо срца буде основ у управи државној, а онамо пуцају из револвера на мужа једне слабе жене и на оца нејаке дјце само зато, што је тај муж у исто вријеме и Краљ читавога једнога народа.

Колико ли је подивљалости у срцу зликовца, који је испалио свој револвер на доброга и правичнога Краља у тренутку, кад се уз њега налазила и племенита Краљица, љубљена од цијелога њенога народа! Није ли се зликовац могао сажалити, одлучујући се, да насилно отме од супруге мужа, од красне дјце оца? Није ли ужасна и свирјепа и сама помисао, да се куршумима разори срећно, тихо и узвишено породично гнијздо једног младог краљевског пара, а све због болесног ображења, да ће се тијем учинити услуга ствари некакве слободе? Жалосна је та слобода, која се изграђује над рушевинама свијех добрих основа људскога срца и душе.

Превеликом смо радношћу испуњени због срећног спасења живота Краља Италије. Нека буде рјечита хвала Свевишњем, који је Краљу Виктору сачувао живот, а Краљици Јелени ускратио ужасни бол и жалост.

Цетиње, 3. марта

Господека кућа у Бечу примила је законски предлог аустријске владе у погледу признања пошљедњег Пелама ханефитинског обреда као јерске заједнице у Аустрији. Овај законски предлог се у Аустрији први пут признаје са државно-правног гледишта уз историске конфесионе хришћанске заједнице.

На Риму јављају, да су представници Русије, Енглеске, Француске, Немачке и Аустро-Угарске били у министарство спољних послова и предузели позитиван корак у питању мира. Сваки је посланик самостално посредовао, те тај корак није имао колективног објекта. Главна је сврха ове акције, да се долаз од талијанске владе које би највише кооперације дала ради евентуалног склапања мира. Мјеродавни кругови уједињавају, да талијанска влада хоће да преговара само на основу безусловног признања суверенитета Италије над Либијом.

Повољом рударског штрајка у Енглеској у Лондону се драго конференције ради вођења преговора, на којима присуствују делегати послодавана и радника. Конференцијама предједава министар предсједник Аскит.

Отварање болнице „Данило I“

Прије два дана, у четвртак, на свечан начин је извршено отварање државне болнице „Данило I“ на Цетинју.

Нова болница подигнута је на темељима досадашње старе болнице, лијана је и солидна грађевина, удобна, пространа и одговара свима хигијенским захтјевима.

Ради свечаног отварања сва болница изнутра и споља била је укусно окићена и декорисана. На пој су се виле тробојнице и заставе, а улаз је био сав искићен разним декорацијама и емблемима. Исто тако био је лијено декорисан и сав пролаз до одјељења, у коме се водоосвећење извршило.

На уласку у болницу госте су дочекивали министар унутрашњих дјела г. Марко Ђукановић и г. др. Станко Матановић, управник болнице, са г.г. љекарима и персоналом.

Када се Његово Величанство Краљ Господар довео дворским аутомоби-

лом са Њеним Краљ. Височанством Князњом Насљедницом, пратени ађутантом и командиром Милутином Томаковићем, на два степеница их је сачекао г. министар унутрашњих дјела, г. управник болнице са г.г. љекарима и најстарија милосрдна сестра, са којима су се и Његово Величанство Краљ и Њени Краљ. Височанство милостиво поздравили.

На уласку у болницу су стајале милосрдне сестре и персонал болнице, те се Њено Краљ. Височанство милостиво поздравило са свима милосрдним сестрама.

Потом су Његово Величанство и Њени Краљ. Височанство испраћени на горњи спрат, где се имала извршити свечаност.

Ту су их дочекали чланови дипломатског кора са госпођама, чланови Краљевске Владе, државни великодостојници и виши чиновници са госпођама.

Водоосвећење су извршили протот. Крсто Матановић и дворски протођакон г. Филип Радичевић, а на лекцију су одговарали ученици богословско-учитељске школе.

По свршеном водоосвећењу управник болнице г. др Станко Матановић држао је овај говор:

Ваше Величанство и Височанство, Поштована господо,

У највећој смирености и радости усудих се позвати Вас, да свечано обавите овај чин, један од најсвечанијих чинова, који се у културним и просвјетљеним земљама обављају. Може, да отворите врата ове зграде, и да речете ближњима својима — свијема без разлике вјере и народности: „Дођите у овај дом и тражите себи лијека“.

Прије по што Вам отворим врата овога дома и прије по што Вам све покажем. Дојстите ми, да Вас задржим још један часак овдје, и да проговорим једну ријеч о томе, како је дошло до овога, да наша сиромашна отарбана подигне овако лијепи дом.

Можда ће се по неко од присутних још и сјећати, како је све то било, али већина не зна о томе, стога хоћу да им овдје то укратко испричам, да поновим и да оштријем, којих је ово заслуга, речем од свега срца: Хвала!

Било је то у она бурна времена, када су Црногорци још морали с пушком у руци устајати и лијегати, кад им о чем другом брину не могаху водити, по о том да ли имају праха, олова и оружја, када је Црној Гори ваљало само своју границу чувати — тада овај дан велике радости, дан, који обрадова све Црногорце а највише: првога и најдичнијега међу њима, нашег љубљеног Господара. То бјеше дан, кад му се родно привјенац син, — радост својих родитеља и уздашница Црне Горе: то бјеше 17. јуна 1871. година, дан, кад се родно наш љубљени Насљедник.

Радост у срцима наших отаца и дједова бјеше тако велика, да су са свијех страна Црне Горе похитали на Цетинје, да честитају срећу узвишеним Родитељима, — и да виде и да се поклоне дјетету у колијевци, с којим ће њихови синови негда ову земљу наслиједити, држати, величати и усрећивати.

Похитали су многи с даровима и најбогатији и најсиромашнији — неко је донао вола, неко овна, неко донао ханџар а неко цепендар, ко је што могао и имао, тек сваки бјеше похранио да дарује. Срце народа се бјаше показало у својој чистој и искреној љубави према свом јуначком Вођи.

Суза радости капнула је из ока узвишене Мајке, кад је, држећи сила у наручје, видјела множину дарова. Зар је требало земнога блага њој најсрећнијој међу женама! Примити оно све, тешко би јој било, а тако исто и одбити. Тада Њено племенито срце дође на мисао, достојну само једне *Мајке народа*. Она науми да све те дарове претвори у новац, па да тијем новцем сагради кућу, која ће служити потребама Њеног народа. Да тако врати народу оно, што је народна љубав Њој даровала — Примјер племенитости, достојан, да вечно остане међу нама као узор свима далеким покољењима. Тако је настао на овом до тада празном мјесту дом и служио најприје војно-техничким потребама. А Њезин високи Супруг из синовље благодарности према Свом великом Предшаснику, даде овом дому Његово име.

Али цуће пушка невеселила а одјекину Црна Гора. Зарати се по балканским земљама, замути се мир и кри се проди по кршним границама наше отарбине. Наша племенита браћа Руси похранише из мајке Русије да укажу помоћ најјернијој својој савезници, мајко али јуначкој Црној Гори. Руска браћа дошавши на Цетинје отворише у овој кући болницу за ранешике црногорске, где су вршили своју свету дужност до 1879. године, које је године приенла у руке наше владе.

Кроз кратко вријеме показало се, да иста не може одговарати ни из далека потребама наше земље, јер од тада па и до данашњег дана, био је овај дом уточиште не само болесних Црногораца, већ и многих болесника, без разлике вјере и народности, из Старе Србије, Арбаније и Боке Которске.

Родитељско око Ваших Величанстава увидјело је одмах ту пријекну потребу и одмах дало проширити зграду, приградити јој десно крило.

Од тада по до сада радило се у онима, свима Вама добро познатим просторијама. Мале и доста примитивне просторије и ако увећане, нијесу могле ипак одговарати захтјевима земље.

Недостатак и оскудицу у просторијама надокнађивали су својом марљивошћу љекари, који су јој на челу били.

Са поштовањем и благодарношћу дужност нам је сјетити се тих трудбеника око одржавања и чувања угледа овог дома, као: др Теодоридеса, Томића, Батута, Миљанића и Перазића, особито ових двају пошљедњих, првог као марљивог, истрајног и плодног радника на медицинском пољу, а другог као вриједног хирурга, те му се има захвалити, што је као први, уредивши модерну операциону салу, почео вршити и дао могућности да се врше и најтеже операције.

Њиховом марљивошћу и истрајношћу има се захвати, да је од почетка па до данас могао бити примљено и стално лијечено у овој болници преко 16.000 болесника и бити извршено преко 6000 операција. А колико ли их је долазило, да траже преледа и љекарског сајета? Нема података, али цијенећи према ономе што сам ја доживио од када благонаклоношћу Вашом управљам овом зградом, мислим, да је број таквих пргјешао преко 100.000.

Али увјек на првом мјесту водили су пад болницом и болесницима родитељску бригу Ваших Величанстава, помажући је морално и материјално.

Примјеру Високих Родитеља слиједили су Њихове Високе Кћери, а наше дјетке одише.

Ми, који смо имали срећу бити у овом дому, знамо много, о чему шира публика ријетко што и сазна.

Колико је и колико пута са Краљевског стога долазила понуда тешком болеснику; знамо, да су нам врата Ваших Свијетлог Двора била у свако доба дана и ноћи отворена, само кад се радило, да се задовољи болно срце паћеника.

Колика ли су пута посјете и родитељска ријеч Ваших Величанстава јешиле, снажиле и лијечиле невољне и болесне.

Само таквој ријеткој бризи и родитељском заузимању има се захвалити, да се сада на овом мјесту подигао овакав дом каквом се дичити можемо.

Прва и највећа благодарност иде Вашим Величанствима и Вашим Узвишеним Кћерима. Нек Вам је још једном у име свијех болесника изречена синовља хвала.

На другом мјесту пријатна нам је дужност захвалити на овом мјесту Краљевској Влади на свакидањој потпори, предусретљивости и одзиву, који је увјек показивала према овоме дому.

Најпослије би смо се огријешили, када се са захвалношћу не бисмо на овом мјесту сјетили једног скромног старца, наиме пок. Милана Савићева Поповића, који је као најближи комшија ове болнице повелики дио свог имања завјештао истој и тиме проширио границе болничког иметка, и оставивши уз то још и малу кућу.

На крају овога сретан сам што ми се у овако ријеткој прилици дала могућност поздравити Ваше Величанство и Височанство и позвати Вас, Господо, да клинемо: Живјела Њихова Величан-

ства Краљ и Краљица Црногорска и цр-
јели Краљевски Дом Црногорски.

Овај лијепо говор г. Матановићев, који
је на све присутне учинио ванредан ути-
сак, праћен је бурним клицањем: жи-
вје и живјели!

На то је Његово Величанство Краљ
Господар држао овај говор:

Особито сам задовољан што ви-
дим остварену једну од давнашњих
Мојих жеља: да се у пријестони-
ци Моје државе подигне велика
модерна болница.

Отварањем овога из темеља об-
новљеног и проширеног дома ски-
да се са Мојега срца велики дио
брига, које смо Краљица и Ја осје-
ћали за наше болеснике.

Докторе! Скуп је живот у ове
наше стране. Син си Црне Горе.
Нека су на аманет и теби и свије-
ма твојиме друговима и сатруд-
ницима сви они, који на вратима
овога дома љубави спрам ближње-
га закупају да у њем потраже ље-
карску помоћ.

У данашње мирне дане, кад вас и
више другове не позива поклич на
границе домовине, посвећујте ваш
труд и живите тихом раду на при-
мјенивању љекова и испиту биљака
нашијех гора Божјем рукосаду.

Црногорски сој је знавао сјећи и
ударати странне ране. Био је и
биће први пред прваке у бојеве и
мекдане. На сад, као ти, нека ли-
јечи и ствара мелем, који рањенима
поможе и бол људи ублажује.

Лијечи и његуј болнике у овој
болници као рођену браћу и сестре.
Њиховијем болесничким постељама
ти и твоји другови приступате са
убјеђењем, да домовини спасавате
војника у свакојем болнику, којем
својом науком и вјештином успије-
те живот сачувати. Ваља вазда
имати на уму, да је љекарева дуж-
ност, која је у великом и богатом
народу чини хришћанске љубави, у
нашем маломе народу у исто доба
и дјело родољубља.

Ја се надам, докторе, да ће у
теби појачати вољу за рад ова но-
ва наша болница, чијим се уређе-
њем можемо поносити. Сад ћеш
имати прилику, да још више дадеш
полета твојој признатој љекарској
вјештини.

Нека би Бог дао да наши бо-
лесници стално налазе лијека, њега
и утјехе у овоме дому милосрђа,
који је подигнут трудом и жртвима
наше драге домовине и племенитим
прилозима узвишених срдаца.

Са живим жељама, које самном
дијели Краљица и сав Мој Дом.

да обновљена и проширена „Бол-
ница Данило I.“ беспријекорно вр-
ши свој човјекољубиви задатак.

Ја радосно оглашавам да су од
данас врата овога дома отворена.

Када је Његово Величанство Краљ за-
вршио свој говор и огласно отварање
нове болнице бурно клицање разлијегало
се на све стране кроз пространа одје-
љења болнице, одјекујући потресно у
срцима свију присутних.

Послије тога су Његово Величанство
Краљ и Њено Краљ. Височанство, пра-
ћени г. управником болнице и особљем,
са присутним гостима обишли сва одје-
љења и пажљиво их разгледала, изража-
вајући своје задовољство на уређењу но-
ве болнице. У сваком одјељењу биле су
дежурне болничарке и милосрдне сестре,
док је г. управник давао сва потребна
објашњења.

Пошто су разгледали сва одјељења и
изашли из болнице Његово Величанство
Краљ и Њено Краљ. Височанство нај-
милосивије су се оprostили са при-
сутнима, препоручујући г. управнику бол-
нице и особљу, да поклоне сваку бригу
и старање овој хуманој установи како би
што боље одговорила својој племенитој
сврси.

Новоподигнута болница и њено уре-
ђење на све присутне је учинила врло
лијеп утисак, те су г. управнику изјавили
своје донадање.

Свечано производство официра

У четвртак 1. окт. м. на свечан начин
су произведени официри, који су се као
питомци школовали у овдашњем Војном
Стану. У чин официра произведено је у
свему 264 питомца.

Сви новопроизведени официри били
су постројени пред Војним Станом на
Обилићу пољани. На челу њих стајали
су класни официри и официри овдашњег
гарнизона, а испред је била војна му-
зика. Наставници и особље Војног Ста-
на били су постројени према њима при
улазу у Војни Стан.

Око 10½ сати био се довезао Његово
Краљ. Височанство Нашљедник, чији је
долазак поздравила војна музика свира-
њем химне. Пошто се поздравио са ми-
нистром војним г. сердар, бригадиром
Јанком Вукотићем и командантом школе
г. командиром Стевом Јовићевићем Њ.
Краљ. Височанство је од г. министра вој-
ног и од дежурног официра примило ра-
порт, остајући да сачека на долазак Го-
сподаров.

Послије 11 сати довезао се Његово
Величанство Краљ и Њено Височанство
Краљица Милица дворским аутомобилом.
Њихов долазак поздравила је војна му-
зика свирањем химне.

Када се Његово Величанство Краљ
сишао са аутомобила обишао је ново-
произведене официре, праћен Њ. Краљ.
Височанством Књазом Нашљедником, г.
министром војним и г. командантом школе.
Пошто је обишао официре, Њ. В. Краљ
зауставио се, по повратку, у средини и че-
стиао им производство, на што су се они
олазвали громогласним ускликом живио,
који је војна музика попраћила свира-
њем химне.

Она се, презирући, подмијевала човјеку,
који ју је готово клечећи молио.

Тада Реноди са одашном очајника, који игра
своју пошљедњу партију, поче да говори са
своје стране, заступајући ствар сиротних дјево-
јака, ствар мужевљу — своју ствар. И кад се
заустави тражећи нове доказе, господин Поенсо
мољаше је да се врати у своје обиталиште.
«Хајде, Делфина, вјети се својих кћери!»

Тада их она обоје одјери погледом уврије-
бене краљице и једним скоком створи се на
степеницама долазивши им: «Ви сте обоје бијед-
ници!»

Остали сами, они се посматраху један тре-
нутак утучени, узвијеђени један као и други.
Господин Поенсо, саже се, подиже свој шепир,
који је био за вријеме говора испустио, очи-
сти рукама кољена побијеђена од клечања на
поду, за тим очајно, док га је Реноди пратио
к вратима, наговори: — «Ми смо обоје врло,
врло несрећни, господине!»

За тим кликну главом и удали се тешким
бораком.

НЕМОЋАН

— Guy de Maupassant —

Ово ми се десило 1882. године.

Сво сам у угао празног кућца, бејаш затво-
рио врата, с надом да ћу остати сам. Кад се
опет нагло отворише врата, ја чух један глас
који је говорио:

Послије тога је Његово Величанство
Краљ са Њиховим Краљ. Височанствима
ушао у Војни Стан, који је био сав ис-
кићен тробојницима и заставама.

У врло пространој сали били су на
мештени столони за објед. На челу је
био намјештен на узвишењу сто за Њ.
В. Краља. С lijeве стране од њега зау-
зели су мјеста Њ. К. Височанства, аустри-
ски посланик г. барон Гизл са г-ђом, и ми-
нистар спољних послова г. Душан Гре-
говић, даље министар војни г. Ј. Вукотић,
генералштабни г. бригадир Митар Мар-
тиновић, шеф дворске војне куће, који је
праћно Књаза Нашљедника и тако редом.
С десне стране заузели су мјеста г. г.
чланови Краљевске Владе, виши официри,
наставници и тако редом до два сале,
која се једва могла догледати оком. За
трезвом је било преко три стотине особа.

Сва протрајана сала била је лијепо у-
крашена. На челу ње била је постављена
биста Њ. В. Краља и цео зид украсио
декорисан. На прозорима су биле у мје-
сто завеса тробојнице, а зидови су били
декорисани разни емблемима, заставама
и тробојницама, док су се горе вили сви
усли виш разни знаци, што је сали дава-
ло врло лијеп изглед. У опште све де-
корације су биле смишљене и с планом
намјештене, да су имали нарочито зна-
чење зашта заслуга припада г. поручнику
Блажу Марковићу.

За ручком су сервирана хладна јела
богато и укусно спрењена.

Када је послужен шампањ Њ. В. Краљ
подигао је ову здравицу:

Господо официри!

Драга моја дјецо!

Од кад сте чули глас од пушака
и бојних труба, од када сте барјак,
наше свето знамење, и сјај оружја
видјели, ваше су младе душе вазда
чезнуле за сабљама, овим украсом
витезова.

Прерадостан, Ја сам вам те сабље
данас подарио, и производећи вас
у чин официра у Мојој храброј
војсци, признао сам да сте то и
заслужили.

Дуж пуних седам година, ви сте
учили и у школи и на пољани били
сте послушни старјешинама, били
сте ревностни за тачно и живо вр-
шење наредаба које сте од ваших
настојника примали. А кад год сте
испред Мене дефиловали, моје се ср-
це радовало. Ја сам с увјерењем
вас посматрао као будуће старје-
шине и вође Моје војске и примјер
њен за послуш и добар ред, а ваша
маршијална и поносна појаја ја-
мчила Ми је за вашу храброст, вр-
лину од свакоје признатију у Нашој
земљи.

Знање и ред, које сте овдје стек-
ли, благотворно ће дјествовати на
ваше потчињене, но их унесите са-
вјесно у редове Моје војске, на ћете
бити поносни и ви и она, а Наша

— Чувајте се, господине, степенице су врло
високе.

Један други глас одговори:

— Не бојте се, Јоране, држим се за носачи.
За тим једна глава са округлим шепиром
и двије руке провучене кроз каише, држећи се
е обе стране врата, тешко подизаху неко дебе-
ло тијело, док су поје чиниле звук, као кад се
пштоном удара о земљу.

Кад човјек с муком уђе у куће примјетих да
из подавина варе двије дрвене ноге.

Наз овог путника указа се друга једна гла-
ва и зашита.

— Јесте ли добро, господине?

— Јесам, дјетини.

— Онда еве још ваших пакета и ваших
штака.

И један слуга војничког држања поче се
брао, носећи голу ствари, увијених у црну
и кругу хартију, и остави их једне пред дру-
гих, у мрежу, више главе свога гладе. За тим
рече:

— Ево, господине, то је све. Имате их пет.
Бонбоне, дука, труба, цушка, и нашта од
дебеле утробине.

— Добро, дјетини.

— Срећан пут, господине!

— Авада Јоране, добро здравље.

Човјек оде гуруцини врата, и ја стадох да
посматрам свога сусједа.

Могао је имати 35 година, и ако му је ко-
са била скоро бијела.

Дебели бркови, и јак, громак глас, одаваше

драга постојбина биће чврста и
славна.

Бурно клицање пропратило је ову здра-
вицу, док је напољу војна музика свира-
ла химну.

Његово Краљ. Височанство Књаз Наш-
љедник подигао се са свога мјеста и при-
шао Њ. В. Краљу и кућно се са њиме,
пришав му руци. То је био веома дир-
љив тренутак. Гледајући у дугом низу
војнички подмладак, а пред собом свога
нашљедника, у очима Њ. В. Краља за-
вртиле су се сузе радоснице и у мјесто
сваке ријечи Краљ Господар је Његовом
Краљ. Височанству показао на новопро-
изведене официре, на што се Књаз Наш-
љедник окренуо официрима и са чашом
у руци ускликује: здраво браћо!

Бурно клицање: живио и живјели про-
ламало је салу.

Тада је устао министар војни бригадир,
сердар г. Јанко Вукотић и подигао ову
здравицу:

Ваше Величанство!

*Витешки и Узвишени Краљу и Ми-
лости Господару!*

Приликом данашњег дана, кад ова ки-
та младих људи ступа у коло оних, ко-
ји су Вашим Величанством одређени да,
на челу чета, састављених од витезова
Твоје храбре војске, творе велика дје-
ла, по примјеру својих сиромашних али
славних и јуначких предака, — доз-
воли, Господару, да Ти као Врхов-
ном Команданту поднесем у име њихово
и нас свију, њихових другова, на првом
мјесту синовљу благодарност за велику
милости за подарени им чин официрски,
то највеће и најзначајније одликовање
за сваког витеза црногорског.

Рекох, Господару, као Врховном Ко-
манданту, по Ти си, Господару, једино
и Врховни Учитель — учитељ Твоје храбре
војске; Ти си, Господару, Врховни Учитель
и војводи и бригадиру и капетану и де-
сепару и редову — свима свакоме, свуд
и у свакој прилици.

Нама Црногорцима, да би научили како
се Домовини служи, како се војска вас-
питава, чува, одушевљава, води у бој,
како се на челу храбрих чета на јуриш
иде — доста је да проучимо Твоја ве-
лика и славна дјела, дуж Твоје славе
владавине, а нарочито она у два
света нама потоња рата, да проучимо
дјела, за која Ти образовани свијет даде
заслужени наслов „Цара Јунака“ — на-
слов, којим се не само данашњи параш-
тај поноси, него ће се и будући црно-
горски и сви у правих Срба и свих Слo-
вена параштаји дичити на вјечна времена.

Господару,

Ти си нам свакога дао; не могу то
све набратити: дао си нам твојим надчo-
вјечним трудом и мудрим и јуначким
радом данашњу уређењу и спремиу Твоју
милу Црну Гору, наше дичну домовину,
која се сваког дана све више и боље раз-
вија, да нам свима служи на понос и на
дјуку.

Ми ћемо се, Господару, старати да Ти
се одужимо изучавајући Твоја дјела, има-
јући увijek Твоје Господарске очинске
савјете пред очима, а нарочито кад бу-
демо у приликама да у Твоје име запо-
вједамо повереној нам браћи. Ми ће

човјека храбра, само да не бјеше ове слабости
због које је немоћнији.

Он уздахну, обриса чело и гледајући ме пра-
во у лице зашита:

— Смешта ли вам пушење, господине?

— Не, господине.

Ово ово, овај глас, ово лице ја сам негде
видио. Али гдје, кад?

Он ме такође гледаше чврсто и стално, као
човјек који се нешта сјећа али не тачно.

Наше очи у неприлици од овог упорног до-
дира одираху своје погледе, да би се послани-
је неколико тренутака прикључене нејасном же-
љом опет среде; ја рекох:

— Боже мој, господине, у мјесто што се
кришом посматрамо, за вријеме од читавог ча-
са, зар не би било боље да заједно промислимо
гдје смо се ми познали.

Сусјед пријатељски одговори:

— Са свијем, имате право, господине.

Ја му рекох:

— Ја се зовем Хенрик Бондоф, чиновник.

Он остаде замисљен неколико тренутака, као
човјек, који тражи по својим успоменама.

— Ах, тачно, срно сам вас код Господо-
вих, раније, прије рата, ево дванаест година
од тада.

— Јесте, господине. Ах, ах... ви сте по-
ручник Ревалије?

— Јест... Постао сам у ствари капетан Ре-
валије, до дана кад сам нагубио моје ноге —
обавије, само једним ударом булета.

И пошто смо се познали гледамо се поноша,

мо Твој савиет чувати, јер ми знамо да су наши млађи једнако Теби на срцу и сви пред тобом с нама равни.

Господару!

Твоја воља за нас тече и биће увијек највиши закон, јер осим што је то нама дужност ми смо убијеђени да је то једини услов за снагу Твоје војске и напредак наше мајке отаџбине.

Да живи Краљ Господар врховни командант!

Да живи Краљица Милена узвишена наша Мајка!

Да живи главни инспектор црногорске војске Нашљедник Данило!

Да живи Владачки Дом!

Ова красна здравица, коју је г. министар војни изговорио с пуно темперамента, веома живо, узбуђено и бурно, поправљена је громогласним и одушевљеним клицањем, које се на све стране разлијегало, јер је на све силно дјеловала, док је војна музика пред Војним Станом интонирала химну.

По свршеном обједу Његово Величанство Краљ и Њихова Краљ. Височанства се милостиво опростила са присутнима и изашли из Војног Стана. Његово Величанство Краљ Господар се одвезао аутомобилом са Њеним Краљ. Височанством Књагињом Нашљедницом, а Њ. Краљ. В. Књаз Нашљедник којима са генерал-ађутантом г. бригаиром Митром Мартиновићем, који га је и до Војног Стана допратио.

Ползак њихов попраатила је музика свирањем химне, док се из стотина грла орлили усклици: живо и живјели све до год се нису из вида изгубили.

Послије тога настало је у Војном Стану веселе официра, коме је са вишим официрима присуствовао и г. министар војни све до 5 сати послје подне.

Овом приликом командант војне школе г. командир С. Јовићевић упутио је г. бригадиру Иву Ђуровићу, руководиоцу официрског скупа у Подгорици, овај телеграфски поздрав:

„Наши млади другови новопроизведени потпоручници њих 264 молили су ме да Вас, Господине Бригадире, умолим, да од њихове стране поздравите све њихове старе другове сада под Вашим руководством на официрском скупу и да им речете да ће се старати да им буду правни другови и послушни у испуњавању Господарених задолжитости и воље, тог јединог услова за снагу војске и напредак миле домовине.

Да живи Узвишени Господар Краљ Никола I. Врховни Наш Командант!

Да живи Нашљедник Данило, Главни Наш Инспектор!

Да живи Владачки Дом и Наша Дична Домовина.“

На ово је стигао од г. бригадира И. Ђуровића г. командир Јовићевићу овај поздрав:

„Радосни примамо у наше коло младе другове, којима братски честитамо добиени чин уз најбоље жеље да у заједници остваримо идеале Нашег Прославленог Врховног Команданта, а Отаџбини уз већ стечене главаре, уберемо нове на пољу чести и препућа“.

У исто вријеме командант војне школе примио је од г. г. пуковника В. Г. Рачи-

ског и А. П. Колосова из Подгорице ову честитку:

„Срдачно честитамо питомцима производственог чина официра славне црногорске војске и желимо им успех у будућој служби на задовољство и корист Господара и Домовине“.

На то се г. командир Јовићевић захвалио г. г. пуковницима овим телеграмом: „У име новопроизведене наше браће младих официра најсрдачније захваљујем на Вашој братској честитци, са жељом да дуго живите и радите на усавршавању храбре војске Узвишеног Нашег Краља Николе I.“

Атентат на талијанског краља

За вријеме свечаног објед у Војном Стану у четвртак у подне Његово Величанство Краљ Господар добио је од своје кћери талијанске краљице Јелене телеграм, у коме га извештава, да је на талијанског краља извршен покушај атентата у тренутку када је с њоме ишао у Пантеон, али да је остао неповријеђен.

Овај глас Њ. В. Краљ примио је с великим узбуђењем и одмах га саопштио присутнима, што је изазвало силно узбуђење, те су се захорили бурни усклици: живо краљ талијански, живјела Краљица Јелена!

По свршетку објед Његово Величанство Краљ и Њихова Краљ. Височанства Књаз Нашљедник и Књагиња Нашљедница отишли су у талијанско посланство, да изразе своје задовољство г. барону Сквитују што је кобин замишљај атентаторов срећно осујећен.

У исто вријеме и сви новопроизведени официри корпоративно су отишли пред талијанско посланство, где су бурним усклицима за срећу и живот талијанског краља и краљице дали одушке својој радости.

Исто тако и г. г. чланови Краљевске Владе са државним великодостојницима одмах су похитали у талијанско посланство да изразе своје задовољство на срећном исходу осујећеног атентата, где их је г. барон Сквити са секретаром срдачно примио и топло им се захвалио.

Како се овај глас муњевитом брзином равнио по цијелој пријестоници, пред талијанским посланством се у тренут ока био скупљао славни свијет, који је приредио бурне овацне талијанском краљу и краљини, изражавајући своје заповједство што је атентат осујећен.

Цијелог тога дана овданишњи талијански посланици барон Сквити примао је честитања.

Одмах послје подне Краљевска Влада изавила је своју радост телеграфском честитком упућеној талијанској влади.

Његово Величанство Краљ и Њихова Краљ. Височанства Књаз Нашљедник и Књагиња Нашљедница били су истог дана по подне на Ријечи, да о овоме случају извјесте Њ. В. Краљицу.

Сутра дан, у 11 сати, било је у манастирској цркви свечано благодарење за срећан спас талијанског краља и краљице, коме су присуствовали Његово Величанство Краљ, Њихова Краљ. Височанства Књаз Нашљедник и Књагиња Нашљедница и Књагиња Наталија, чла-

нови Краљевске Владе, дипломатски кор, државни великодостојници, официрски кор, више чиновничког, грађанство и ученици гимназије с наставницима, кадетски корпус и ученици радничке школе.

Исто тако и у капели Дјевојачког Института било је благодарење.

О самом атентату добили смо из Рима овај извјештај:

Јутрос, кад је краљ ишао у Пантеон, да присуствује литургији, извршен је над њим атентат. Једно непознато лице пуцало је из револвера на краља, али га срећом није нигде погодило. Непознато лице, које је покушало атентат, ухваћено је и изјавило је, да је до сад тринуто било хапшено због крађе, па је према томе и према другим чињеницама утврђено да је то нека врста разбојника. Он је био скривен иза једне колоне краљевског двора и кад су се кола појавила, у којима су била краљ и краљица и први ађутант Бруцати, пуцао је и таде је погодило једног мајора, који се налазио у близини кола, а на челу оклопника што су са чињавали ишао.

И поред овог немилог догађаја краљ и краљица су продужили пут у Пантеон, присуствовали служби божјој и вратили се у Квиринал. При њиховом повратку велика их је маса народа поздрављала бурним клицањем и силним одушевљењем.

Послије тога краљ се аутомобилом извезао у болницу да обиђе рањеног мајора. И овом приликом велика маса народа одушевљено је поздравила свога владара.

Повријеђени мајор зове се Ланг; он је лако рањен и при рањивању је пао с коња. Стање његово није одвећ опасно. Њему је зрно извађено из тијела и осјећа се добро.

Атентатор се зове Антонио Далба, стар 21. г., родом из Рима, по занимању зидар. Пуцао је на краља и краљицу трипут. Он је доста пристојно одијевен, с карактеристичним апањким лицем и припада апањима. На испиту је изјавио да је из личне побуде извршио атентат. Мајка његова представља га као ћуљивца и вели да је као дите имао запаљење мозга. Са мајком је рђаво поступао, те га је она због адолесценције пријављивала полицији, која га је због тога затварала. Оружја код њега није никад видјела. Атентатор је изјавио да се каје што је пуцао на краља, па једнако каже и неће ништа да једе.

Цијелог дана Краљ и Краљица били су предмет наодушевљених манифестација. Владари су се трипут појављивали на балкону. Одушевљење је неописано. Манифестације су биле и пред министарством којим и двором Краљице Маргерите. Скупштина и сенат биле су позорнице величанствених овација.

Рат између Италије и Турске.

Како је већ јављено, Русија је покренула мисију за заједничку акцију сила, која иде у првом реду затим, да се уговори заједнички програм, на основу којег би се имали између Италије и Турске повести преговори о миру. Русија се понajприје обратила на Аустро-Угарску, где је, како се вели, нашла одзив, а Немачка је такођер признала умјесност руског предлога.

— Да, сјећам се, слушао сам да се говорило да се госпођица де Мондал удала за господина... господина...

Он мирно изговори његово име:

— Господин де Флерел.

— Да сјећам се, говорило се и о некој учреди.

Гледао сам га право у лице. То глатко дебелим лице стало је ружичасто боји се још јаче.

Он одговори са живостју, са изненадном жестовом човјека, који брани једну ствар већ изгубљену у свом духу, у свом срцу, али коју хоће да добије пред судом:

— Немам право, господине, да изговорим име госпође де Флерел. Никад је не бих могао пријети да се она назове мојом женом, пошто сам се вратио из рата без мојих ногу. Брак није, господине, само једна парада, то је живот свакодневног, са једним човјеком, и ако је тај човјек наружен, као ја, може ли некога да осуди на гријење, на мук, који би трајао до смрти. Ох, ја разумијем и дивим се покривању и оданости док су у границама, али не пријам одрицања за цио живот једне жене, која се падала да ће бити срећна, одрицање свих спова, да би заслужила дивљење масе. Кад по поду моје собе слушах ударе мојих штака, ту ларму као у воденици коју прави сваки мој корак, огорчен сам, удавио бих чак и мога слугу. Мислите ли да је могуће пријети од једне жене да подноси оно што сам морао подносити, а послје мислите ли, да су лијепа ти крајеви од мојих ногу.

С Италијом није све досад преговарала ниједна од споменутих трију сила. Али у исти мах вјести о руској акцији објављене су у „Тамсу“ из талијанског врела пропозиције, уз које би Италија била вољна свршити рат. Италија се ни по коју цену неће одрећи својственог суверенитета над анектираним покрајинама, али се не противи томе, да тамошњи муслимани признају за своју врховну црквену главу турскога султана, како се збило у Босни и Херцеговини. Италија је вољна исплатити управу „Dette publique Ottomane“ новац, који би био једнак капитализованом годишњем приходу из окупације покрајина. Уз то би Италија још платила оштету за крунске и вакуевске добра, како је Аустро-Угарска истом недавно платила Турској 55 и по милиона круна у име истих наслова код анексије Босне и Херцеговине.

Очито је, да би Италија радо откупила свој мац из афричких покрајина златом, што многи мисле да је могла учинити већ прије и јевтиније.

Ратни успјеси Италије у либиским провинцијама нијесу били сјајни, а ништао такви, да би Италија могла данас говорити још о захтеву, да јој се наплате њезини ратни трошкови, док ће Турска, одговоривши захтевима своје војничке чести, напакон можда прихватити ову талијанску понуду. Према томе се чини, да ће се у том оквиру кретати евентуални преговори о миру.

Српство

Нови пароброд „Србија“. Српско Бродарско Друштво у Биограду поручило је још један нов пароброд. Он се ради у Регенсбургу по типу Лондоовог пароброда „Фијума“ и биће готов до половине марта. То ће бити један од најбољих пароброда овог друштва и зваће се „Србија“; саобраћаће између Биограда и Радужева на Дунаву.

Јевтановићево отворено писмо. Првак српски у Босни Глигорије Јевтановић путем јавности упутио је отворено писмо „онима који питају“, у коме изјављује, да неће прићи ни једној страни, нити мисли да ствара сам неку нову странку. Желно би даље да се поврати „оно идеално стање, како је било за почетка наше народне борбе прије 15 година“, али ако то не може да буде, онда би желно, да се „пошћепаност на странке у првом реду ограничи на саборске посланике“. Даље Јевтановић жели и предвиђа вријеме „када ће народни посланици морати у сабору да напусте вјерске границе и да се групишу без обзира на њих, у више странака, у којима ће бити помијешани посланици разних вјера“. У даљем току свога писма изјашњава се Јевтановић за југословенску идеју, јер ће требати да се „свагда сви, без разлике вјере, пађу на окупу у пуној народној странци против струга, које наваљују на словенски југ“. Затим изјављује Јевтановић да ни са једним листом не стоји у свези и одбија од себе сву одговорност за њихово писање. Признаје да нема утицаја на писање „Српске Ријечи“, јер одговорност за њу носи Редакциони Од-

Он ућута. Шта да му рачењ? Налазио сам да је у праву; да ли сам могао њу осуђивати и презирати? Не. На ипак такав крај ствари, није могао задовољити моју поетску душу. Ови патрици овог хероја захтијевали су ову жртву која му је недостојала, и осјећао сам разочарење.

Изненада упиташ га:

— Има ли госпођа де Флерел дјете?

— Има једну ћерку и два сина. За њих носим ове играчке. Њен муж и она били су врло добри према мени.

Воз претавиши нагиб сенижренички, прође кроз тунел, уђе у станицу и заустави се.

Дадох руку оном сакатом официру, да би му помогао да сиђе, кад се к њему пружише кроз врата двије руке.

— Добар дан, мој драги Ревалије.

— Ох добар дан Флерел.

Иза човјека весело се сјајала једна врло лијепа жена, док једна дјевојчица поред ње скакала од радости, а два дјечка жудним очима посматраху трубу и пушку, које је њихов отац узимао из мреге.

Кадовај немоћни човјек стаде на перон гласише га дјеца са свију страна. Кад се крете да пође, дјевојчица га је држала својом ручицом за прст од руке ослоњене о штаку, као да би корачајући поред њега помагала својом великом пријатељу.

бор, у коме није он. На крају износи своје погледе каква би требала да буде „Српска Ријеч“ велећи да би требала да буде потпуно независан лист, ван странака, који би заступао интересе не само православних Срба него и муслиманског и католичког дијела нашег народа на Словенском Југу.

Кажњени гимназиски ђаци. Управитељ вишњовачке гимназије забранио је ђацима да посјеђују извјесне позоришне представе Протићеве дружине, која је у Вишњовцима гостовала, јер је управитељ нашао да су фриволне. Уз пркос томе неки ђаци одоше на те „фриволне“ представе. Ту их је нашао један професор и позвао их да се улазе, што су ђаци и учинили. Но професор их је пријавио и управи, те је ова забранила ђацима полазак позоришта уопште. На ово сви ђаци виших разреда одоше у позориште, на што је поведена истрага, те су шесторицу искључили из завода, а остали добише по 16 и 18 часова затвора. Ђаци сад чекају одговор земаљске владе у Загребу, те ако влада потврди ову осуду, ђаци ће одговорити генералним штрајком, те су се већ обратили за помоћ и солидарност и осталим својим друговима.

Словенство

Др. Грош опет начелник прашки. Градоначелник прашки др. Грош, који је прије два дана, пошто му је истекла трогодишња служба, положио оставку, у суботу је поново изабран за начелника града Прага.

† Вацлав Скарда. Бивши интендант народног чешког ђивадла и познати политичар, вођа младочешке странке, члан господске куће аустријске и члан чешког сабора дворски савјетник др. Вацлав Скарда умро је у 51. години. Покојник је стекао особите заслуге за организовање чешког народа на политичком и просвјетном пољу. Кад је младочешка странка била у зениту своје моћи и славе др. Скарда био је један од првака ђезиних и уживао је не само међу својим сумишљеницима већ и међу Нјемцима особито углед. Покојник је био син знаменитог чешког преподитеља Јакова Скарде, који је и у шездесетим годинама стекао ванредне заслуге око чешког народног препорода. У Вацлаву Скарди губи чешки народ једног од највиших својих савремених ђуди. Покојник се заузимао и за интересе сивију Словена у Аустрији, па за то нека му и међу нама буде вјечан спомен.

Избори у Хрватској. Јављају из Будим Пеште: У овданим политичким круговима, који су о хрватским приликама увијек добро обавијештени, поговара се да ће се нови избори за хрватски сабор извршити почетком априла.

Кратке вијести

Нови талијански дредноти. Како из Рима јављају, адмиралски је одбор довршио своје студије о изradi нових талијанских Супердреднота. Одбор је одабрао типове, установио већ и све појединости тако, да ће дендрман и наоружање далеко прекоорачити долакошње основе. Умјед тога ће будући талијански дредноти у сваком погледу одговарати најачим ратним бродовима највећих светских флота.

Наставак Ибсенове „Норе“. Међу књижевном оставином Ибсеновом нашао се потпуни надрт за наставак „Норе“, у којем се драматски обрађује питање, у колико је судбина мајке везана за судбином ђезине дјете и да ли мајка има право на индивидуалну екзистенцију у даљем животу. Норвешки песник Арвид Маусен је наставио започето Ибсеново дело и довршио га, па ће се и доскоро приказивати.

Кинески револуционари. Генерални гувернер Манџурије јавио је у Пекинг, да су онамо побјегли револуционари образовали разбојничке чете и да би било најбоље помодовати их и дозволити им повратак својим кућама.

Немири у Пекингу. У Пекингу су настали у појединим дијеловима града ново немири. Сасвијем су опљачкане палате многих принчевава, међу којима је палата принца Чуна.

Дневник

Били на Риједи. Његово Величанство Краљ и Њихова Краљ. Височанства Нашљедник и Нашљедница били су у четвртак по подне на Риједи, одкуда су се у вече повратили на Цетиње. Њихова Краљ. Височанства Нашљедник и Нашљедница том су приликом по својем повратку из иностранства поздравили Њено Величанство Краљицу.

Висока пажња. Његово Краљ. Височанство Нашљедник довезао се јуче по ручку на својем аутомобилу пред дом г. војводе Пламенца, којем је учинио посјету поводом његове болести. По томе се Нашљедник одвезао до стана државног савјетника г. Јована Пламенца, који је такође оболио од инфлуенце, те је и њега благоизволио посјетити, задржавши се код болесника подуже вријеме.

Прилог Великих Књагиња. Њихова Им. В. Велика Књагиња Анастасија Николајевна и Велика Књагиња Милица Николајевна из Петрограда приложиле су свега 500 круна, свака по 250 круна, за споменик признатом српском pjesнику Лазу Костићу. Оне су тај прилог послале преко председнице Дјевотјачког Кола у Сомбору г-ђе Даринке Георгијевић са напоменом, да је то прилог за споменик Лазу Костићу. Ова је свота уложена у фонд за подизање Лазина споменика.

Долази на Цетиње. Познати чешки публициста г. Ш. Слепанек, који се сада бави у Сарајеву, гдје ће се задржати неколико дана, долази преко Мостара и Далмације у Црну Гору да и нашу земљу обиђе. Господин Слепанек је један од ријетких познаваоца словенских економских прилика, а његови радови у том правцу, што се односе на Русију и на Јужне Словене, обрћали су у своје вријеме особиту пажњу. Он сада путује по Балкану ради изучавања прилика и народа. Добро нам дошао!

Успомене државе Италије. Талијанско министарство спољних послова разаслало је преко својих посланика и консулата великим силама такозвану зелену књигу, у којој су изнесена звјерства, што их Турци и Арапи врше над талијанским рањеницима и заробљеницима. Једну такву књигу „Успомене Државе Италије“ са зеленим корицама, због чега се и зове зелена књига, добио смо и ми. У њој се изнесе звјерства турска и арапска и садржи 6 фотографија. Та звјерства су почињена после битка 10. и 13. октобра. Турци и Арапи су убијали рањенике, а погинуле су мртварили; здравствене чете су при њихову раду нападали и убијали и најзад у боју употребљавали експлозивне материје. Тиме су повриједили одређења међународних уговора, склопљених у Женеви и Хагу. Заповједник талијанског 93. пјешач-

ког пука нашао је пет лешина талијанских војника, голих и без главе. Осам пак погинулих талијанских војника Турци су унаказили и изболи ханџарима. Многе војнике 11. ловачког пука су искасапили, на мртвим ђешинама поодсијецали су удове. На бојишту нађене су ђешине талијанских војника, којима су главе разбијене пушчаним кул-дацима. Турци и Арапи су убијали рањене талијанске официре и опљачкали их. Арапкиње су камењем ударале рањенике по главама, док их нијесу претукле, тада су их свлачиле до голе коже и тијела им унаказиле. Послеје узео Хенија нађено је у арапском гробљу пет талијанских војника, до грла укупаних у земљу; по свој прилици укупани су живи. Турци и Арапи пуцали су на војног ђекара и пратићу му и убили су четири санитарска војника. Доказано је, да се Арапи и Турци служе експлозивним материјама, што се види по ђешинама и ранама. Та турска и арапска звјерства изазвала су гнушање у свему свијету.

Побјегли осуђеници. Поводом бјегства осуђеника из подгоричке тамнице тамо се истрага најбрижљивије води под руковођењем самог министра правде г. Мила Дожића. Исто се тако истрага води и над оном двојицом осуђеника, који су из овдашње болнице покушали да побјегну, па је то њихово бјегство осуђеница цетињска полиција, јер су, заслугом г. официра Драга Мартиновића, шефа полиције, који је потјером лично руководио и умисо се вјешто и хитро снаћи, што му може послужити за похвалу, ухваћени прије него им је и испало за руком да се границе према Будви дочепају.

Тужба Срба у Приштини. Приликом боравка турског министра унутрашњих дјела Хади Адил беја у Приштини, приштински Срби предали су му тужбу против арнаутских зулума, у којој се налази списак убијених и рањених Срба у 1911. години. Има 53 убијена и 27 рањених Срба. Списак осталих зулума, уједна и наредних ије могао да се састави. Министар је том приликом посјетио све разреде српске школе. Био је задовољан ђачким одговорима и соколским вјештама. Министар је из Приштине отишао у Вучитри, Митровицу и Пећ.

Невријеме на Јадранском Мору. Протиде недјеље владала је неколико дана олуја на Јадранском Мору, те је било и ђудских жртава. У ноћи између четвртка и петка погинула је талијанска једрењача „Nuova Addolorata“ из Бара за Дубровник. Невријеме ју је захватило, и бијесни валови пребацивали су врло често преко брода. Брод је пловно без отворених једара. Један вал пограбио је три морнара и повукао их собом. Двојица је послужила срећа те су се ухватили чврсто за конопце јарбола, који су били причвршћени о бок брода. Једног морнара, брата заповједника брода, валови су повукли, те је пао као жртва њиховог бјеснила. Олуја је била таква, да је једино врло јака

конструкција ове једрењаче могла да одоли узбурканом мору, друкчије би сигурно били сви заглавили у узбурканим валовима. — Исте ноћи, дубровачки пароброд „Алба-нија“, који је вршио превозну службу између Гужа и Бари, задеси на једно 30 миља од Гужа та олуја. Валови, који су врло јако прескакали преко брода, отргли су и бусолу, те је брод лутао на узбурканом мору дуго времена, и не знајући гдје се налази.

Вјерење. Г. Љубомир Ђиновски, шеф филијале Црногорске Банке у Подгорици, вјерио се са г-ђицом Ружицом Брацановић. Честитамо!

Од уредништва. Како ћемо и ове године приређивати забавни ускршњи прилог, то нам је потребно да радове имамо што прије, а најдаље до 12. ов. м. Зато се сви они, који намјеравају да нам за „Ускршњи Прилог“ пошаљу своје радове, моле да ову напомену приме к знању.

Пошта за села. Министар унутрашњих дјела г. Марко Ђукановић издао је овај распис односно раздавања поште за места изван варошког реона: „И за села удаљена од вароши долази велики број поштанских пошиљака, повлашћених и препоручених, а како ове пошиљке нема право нико примити осим она лица на чије име гласе, то се за исте адресантима шаљу „Позивнице“. Ове позивнице поштанске станице уређују одмах по доласку сваке поште и разашилу околини по ђицама која се из дотичних села буду код поште пријавила. Пазарницем ђицама највише ће их се моћи разаслати.

Свака селска општина, кад би општинари жељели, може писмено овласти код дотичне поштанске станице по неколико писмена, познатија и сигурна ђица, која ће примати за њихова села решене позивнице и мјесто њих примати њихове просте или препоручене предмете, а тако и повчане пошиљке.

Писмовања се издају на зашто оштампаним обрасцима, који се купују код поштанских станица и препродаваца марак по пијени од 25 пара.

Под овјем условима адресанти по селима биће поуздано обавијештени, кад им дође нека пошиљка, а тако исто биће и уређено примане и потписивање њихове поште, на коју обично дуго чекају због непознавања адресних прописи.

Осим тога писмено сам, да се проста писма, која долазе за села, уводе у нарочити списак, који ће бити изложен на видном мјесту у станицама, како би заинтересовани могли, и у вријеме кад је пошта затворена, знати да ли имају писма.

Исто тако у засебне спискове заводиче се и повраћена проста писма, која се нијесу могла уручити адресанцима.



Пис. број 1. 7-50

Продајем разна покућство све што је потребно за спаваћу собу

Р. 16 Бр. 9. 2,3

Царић. Доње Поље кућа Тома Милова

ЦЕНТРАЛА:
ТРЕБИЊЕ (Херцеговина)

ТРАВУНИЈА

ФИЛИЈАЛА:
ГРУЖ (Далмација)

трговачко, индустријско, отпремачко, комисионо и агентурно дионичарско друштво.

Велико складиште сваковрсног пиланог дрва: дасака, мурала, јеловог, пињевог, храстовог, буновог, сировог и куханог. Паркета буква и храстова.

Греда тесаних сваке димензије. Горивог дрва и енглешког наменог угљена.

из 1911. год.
П.п. Бр. 39. 2-54

Све уз врло умјерене дневне цијене.

Штампа Кр. Ц. Државне Штампарије.

Власник и одговорни уредник Радомир Кривокапић Орлински.